

Triàleg sobre els serveis i els drets en salut mental

Un espai de trobada, reflexió i debat entre professionals, familiars i persones ateses als nostres serveis

El canvi de paradigma cap **el model de la Recuperació en Salut Mental** ens suggereix un **compromís per part de tots els agents implicats per replantejar el nostre rol** en el context dels serveis de la xarxa i a la societat, com també **per reflexionar sobre aspectes rellevants als nostres serveis per la seva millora** i adequació. Sembla obvi que per fer-ho hem de disposar d'un espai de trobada, facilitador i horitzontal, per pensar-ho i pensar-nos entre tots i totes.

En aquesta càpsula volíem posar el focus en una d'aquestes iniciatives, el Triàleg, per compartir la il·lusió i la complexitat, els reptes i les dificultats que representa.

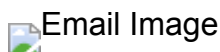
Diàleg a tres bandes

Fa un any ens va arribar la invitació de la **Federació Veus** per promoure i moderar un grup format per **persones ateses, familiars i professionals de Sant Pere Claver – tots experts en la matèria per experiència pròpia i/o per formació – amb l'objectiu de debatre sobre diferents aspectes relacionats als serveis de la xarxa i els drets en salut mental**. Al setembre 2018 vàrem posar en marxa un primer grup i al febrer d'enguany es va iniciar un segon cicle de 10 trobades amb participants nous.

La reclamació de les persones usuàries per què es tinguin en compte les seves opinions sobre els serveis on són atesos, no és nova. De fet, la primera experiència formal d'un Triàleg va ser a l'any 1989 a Alemanya. Doncs habitualment, les dinàmiques establertes als serveis reforcen el rol del professional al càrrec, davant la persona atesa i els seus familiars. Podria ser el monitor de residència que fa palès el reglament, la psicòloga que escolta al seu despatx allò més íntim de la persona usuària, o la treballadora familiar que entra al domicili d'algú. Per què aspirar a un lloc de trobada entre iguals, de comunicació horitzontal, en aquest context? Quins beneficis s'hi podrien treure? I quins riscos comporta?

Amb aquests dubtes ens hem reunit durant el curs passat a les reunions del Triàleg. Hem debatut qüestions que han anat sorgint de manera espontània, en el marc d'un tema principal com han sigut Els drets en salut mental o l'Autonomia. Entre moltes altres, s'han repetit amb major freqüència qüestions com **l'estigma i l'exclusió social, les condicions als serveis, l'accés a la informació, la vulneració de drets, els canvis en el rol del professional, l'escolta i els elements de suport als serveis de la xarxa**. Alguns participants han pogut plantejar, a més, **com voldrien que fossin els serveis on són atesos**, com també reflexionar sobre la possibilitat de **prendre un rol més proactiu en processos de recuperació d'altres**, en forma de **voluntariat** o ajuda mútua (**Peer2Peer**).

"L'espai del Triàleg és una eina més per compartir i reformular actituds i pensaments"

Hem pogut **apreciar el ventall de mirades dels participants, sobre qüestions que ens afecten a tots, de maneres diferents**. Per exemple, l'experiència d'un ingrés involuntari: com l'ha viscut la persona que ha estat ingressada, la mare que ha demanat l'ingrés de la seva filla amb preocupació, o el referent de tutela que en ocasions ho ha hagut de gestionar. Poder debatre sobre un tema de tal importància –des de certa distància i amb agents que no estiguin directament implicats en el meu cas particular– té un potencial significatiu. Observem, a més, que **té un gran valor l'opció de compartir experiències i tenir en**

consideració la mirada de l'altre, per l'exercici d'empatia, per l'impacte que té en la relació o per la possibilitat de **tenir una comprensió més completa i complexa de la mateixa situació**. Un segon nivell de profit que es podria treure d'aquest Triàleg seria la **revisió d'allò que fem, per plantejar propostes de millora concretes, fruit de la reflexió compartida**.

Entenem que seria difícil sol·licitar que les persones ateses i les famílies facin propostes de millora dintre de la dinàmica del dia a dia al propi servei, o en els moments puntuals de crisi, agitació o queixa. Fins i tot, se'ns ha fet difícil plantejar, a les trobades, aspectes que es podrien millorar en els propis serveis on som atesos actualment. S'han compartit opinions sobre elements de la xarxa, la Generalitat, la legislació vigent, la societat, etc... però quasi mai sobre un servei que forma part de Sant Pere Claver. Per què? **Els participants del Triàleg apuntaven dos impediments principals: la por a veure's perjudicat al servei (després d'expressar una queixa) i la falta de costum de participació a nivell institucional i cultural**.

És que arribar a participar tampoc és fàcil. De fet, unes quantes persones usuàries de les què inicialment s'havien apuntat al grup, no han assistit amb regularitat a les sessions. Alguns professionals, familiars i usuaris s'han quedat pel camí ("tinc molta feina avui", "m'ha agafat un atac d'ansietat al metro") i d'altres que han arribat i tenien dificultats per expressar-se davant del grup o entendre algun tecnicisme que fem servir els professionals. Sens dubte, **generar una cultura de participació i arribar a una implicació efectiva són reptes considerables**.

"Té un gran valor l'opció de compartir experiències i tenir en consideració la mirada de l'altre"

Amb la mirada cap endavant

Compartint aquesta experiència, us convidem a formar part, a posar-vos en **contacte** amb nosaltres, per preguntar, reflexionar junts i col·laborar. És evident que **aquestes iniciatives cobrarien més sentit, en la mesura que comptin amb major participació**.

L'espai del Triàleg és una eina més –complementària al treball realitzat, dia a dia, des dels serveis– que ens podria servir per compartir i reformular actituds i pensaments, com també aquests aspectes de la nostra praxis i de la xarxa, que mereixen ser revisats. La integració de diverses experiències i mirades és clau, tenint en compte el model des del qual treballem, i per suposat, per l'impacte que tenen en el benestar i la salut de tots i totes els que formem part d'aquesta xarxa.

Autors

Rosa Pascual. Voluntària Servei de Voluntariat

Miriam Bonet. Coordinadora Servei de Voluntariat

Eshel Herzog. Coordinador Serveis de Suport a la Vida Independent

Enllaços d'interès

- [Web Sant Pere Claver – Fundació Serveis Socials](#)
- [Web: Servei de Voluntariat](#)
- [Llegeix més articles a "La Càpsula "](#)

Tweet

Share

Share

Share

Share

Email